

Bijlage 1. (Tucht)klachten, toezicht en tuchtrecht

Klacht

Een klacht is een uiting van ontevredenheid over een bewezen dienst, een product of een persoon waarbij expliciet of impliciet een respons of oplossing wordt verwacht. Klachten kunnen overal vandaan komen. Een cliënt kan ontevreden zijn over de rekening van de advocaat of ontevreden zijn met de uitkomst van een zaak. Een advocaat kan een klacht indienen tegen de advocaat van de wederpartij omdat deze zich onnodig grievend heeft uitgelaten. Idealiter komt een klacht in eerste instantie bij de advocaat zelf terecht. Als de advocaat de klacht niet naar tevredenheid kan oplossen kan de klacht vervolgens bij de klachtfunctionaris van zijn kantoor of een geschillencommissie worden neergelegd.

Als die weg niet tot een oplossing leidt kan een klacht op grond van artikel 35 van de Advocatenwet terechtkomen bij:

- de deken als bemiddelaar bij geschillen tussen advocaten onderling
- de deken als toezichthouder
- de deken als vertrouwenspersoon, of
- de deken die als voorportaal van de tuchtrechter onderzoekt of een klacht in de minne geschikt kan worden of in behandeling moet worden genomen door de tuchtrechter.

Tuchtklachtbehandeling

In het geval de deken als voorportaal van de tuchtrechter een klacht in behandeling neemt is er altijd sprake van een op schrift gestelde klacht. Tuchtklachtbehandeling is reactief van aard en ziet veeleer op bejegening van de cliënt of behandeling van de zaak en niet (primair) op naleving c.q. overtreding van regels. Deze tuchtklachten gaan onder andere over de kwaliteit van de dienstverlening of onbehoorlijk gedrag van de advocaat. De tuchtklachtbehandeling door de deken is in feite een vooronderzoek alvorens de klacht in behandeling wordt genomen door de tuchtrechter en heeft tot doel de tuchtrechter te ontlasten. Daarbij dient te worden opgemerkt dat niet iedere tuchtklacht wordt voorgelegd aan de tuchtrechter. De deken beproeft altijd of een minnelijke schikking tussen klager en advocaat mogelijk is.

Tuchtrecht

Tuchtrecht heeft tot doel het bewaken en bevorderen van de kwaliteit en integriteit van de beroepsuitoefening, maar is – anders dan toezicht – pas aan de orde na een klacht. Dat kan een klacht van een ieder zijn die daarbij een redelijk belang heeft. Tuchtrecht is dus *reactief* van aard. De tuchtrechter onderzoekt of er sprake is van een overtreding van de regels en kan zo nodig een maatregel¹ opleggen. Tuchtrecht ziet met name op overtreding van de regels die gelden voor de beroepsuitoefening. Tuchtrecht dient in de eerste plaats het belang van de beroepsgroep en niet het belang van de klager.

Toezicht

Ook het toezicht heeft het bewaken en bevorderen van de kwaliteit en integriteit van de beroepsuitoefening tot doel maar is voornamelijk *preventief* van karakter. De kracht van toezicht zit daar in dat toezicht kan worden uitgeoefend zonder dat is gebleken van een overtreding. Het toezicht kan op individuele basis worden uitgeoefend maar ook groepsgewijs of risico-gebaseerd². Toezicht dient zowel het publieke belang als het belang van de beroepsgroep.

Het feitelijke toezicht wordt uitgeoefend door personen die daartoe zijn aangewezen. Aan het voor het toezicht verantwoordelijke bestuursorgaan kan de bevoegdheid worden toegekend bestuurlijke maatregelen op te leggen.³ Op grond van de Advocatenwet is de deken zowel het voor het toezicht verantwoordelijke bestuursorgaan als feitelijk toezichthouder. Uit het gehouden toezicht kan een tuchtklacht volgen.⁴

¹ Artikel 48 Advocatenwet

² Vergelijk het toezicht dat door het BFT wordt uitgeoefend op notarissen en gerechtsdeurwaarders.

³ Zie Titels 5.1 en 5.2 Awb

⁴ Geen tuchtklacht kan worden ingediend indien voor hetzelfde feit al een bestuurlijke boete is opgelegd, en andersom geen bestuurlijke boete kan worden opgelegd als voor hetzelfde feit al een tuchtklacht is ingediend.